

національного ринку праці. Частково врегулювати це питання вбачається у спробі через проект Закону про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо гарантій працевлаштування ветеранів війни» № 10261 [1].

Водночас, необхідно розуміти, що має бути комплексний і системний підхід в забезпеченні права ветеранів на адаптацію, оскільки адаптація ветеранів до суспільного та економічного життя є критично важливою для стабільності суспільства, відновлення душевного спокою цих людей та їхнього ефективного включення в соціокультурний контекст країни.

Список використаних джерел:

1. Пижова М.О., Піжов О. М. Адаптація працівників як ключовий елемент сучасного ринку праці / Юридичний науковий електронний журнал. № 8/2023. С. 232-234.
2. Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо гарантій працевлаштування ветеранів війни» № 10261 від 14.11.2023 URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/43181>.

Тімченко А. А.

курсантка групи Ф4-101 факультету № 4
Харківський національний університет внутрішніх справ
e-mail: nastatimchenko70@gmail.com

Войціховський А. В.

кандидат юридичних наук, доцент
Харківський національний університету внутрішніх справ
e-mail: voitsihovsky@gmail.com

ПРАВА ЖІНОК У МУСУЛЬМАНСЬКОМУ СВІТІ

Шаріат - це система правил та звичаїв, що ґрунтується на нормах ісламського права, викладених у священних текстах ісламу, таких як Коран, сунна та хадиси, які містять життєвий опис і висловлювання пророка Мухаммеда. [1, с. 7-8]

Правовий статус жінок у мусульманському суспільстві варіюється в залежності від країни, культурних впливів та різних інтерпретацій ісламського права (шаріату). Ісламське право відкрите для різноманітних тлумачень, і рівень консервативності в релігійній інтерпретації може визначати обсяг та характер прав, що надаються жінкам в конкретному соціокультурному просторі.

Безперечно, іслам, подібно до інших монотеїстичних релігій світу, характеризується своїми консервативними патріархальними принципами, що встановлюють певне підпорядковане становище жінки відносно чоловіка як у суспільному, так і в сімейному житті. Однак у наш час країни, де більшість населення відноситься до мусульман, уявляються нам, європейцям, як місця, де жінки, здавалося б, зазнають жорстокого обмеження своєї свободи в ухваленні рішень та самостійних дій у відповідності з цими рішеннями. [2]

Ключові принципи ісламської доктрини приділяють велике значення інституту сім'ї та встановлюють визначені ролі для чоловіків і жінок. Наприклад, згідно з шаріатом, жінка може мати доступ до освіти, працювати та мати власність, однак водночас можуть існувати обмеження, що стосуються самостійного виходу з дому, одягу та можливості розлучення.

В країнах ісламського світу, як от Туніс, Марокко та Малайзія, демонструється прогресивний підхід до прав жінок, включаючи їхнє право на розлучення, власність та спадщину. Такі країни також можуть приймати закони, що забороняють шлюби за примусом та дитячі шлюби.

У консервативних ісламських країнах може існувати ряд обмежень для жінок у сферах освіти, праці та вольових рішень. Наприклад, до 2019 року в Саудівській Аравії жінкам було заборонено управляти автомобілем, однак це правило було анульовано.

Ісламські норми щодо прав жінок можуть розглядатися як частина шаріату, проте їх тлумачення та практика можуть варіюватися в різних

країнах та серед різних ісламських груп. В ісламі існують різні школи з ідеями, які можуть мати власні погляди на права жінок.

В деяких країнах, де шаріат впроваджується в життя, існують обмеження для жінок у певних сферах, таких як шлюб, розлучення, спадщина та свобода одягу. Наприклад, деякі країни можуть застосовувати полігамію, що дозволяє чоловікам мати більше однієї дружини, хоча ця практика не є загальноприйнятною у всьому мусульманському світі.

У численних країнах діють активні групи та ініціативи, що спрямовані на розширення прав жінок в межах ісламу. Вони ставлять перед собою завдання переглянути трактування ісламського права з метою забезпечення більшої рівності та справедливості для жінок. При цьому, багато мусульманських жінок та організацій активно працюють над просуванням прав людей та гендерної рівності як у межах ісламського світу, так і за його межами. [3, с. 79]

У кінцевому підсумку, права мусульманських жінок залежать від різноманітних чинників, таких як культурні норми, релігійні традиції та політична воля країн і громад. Останнім часом спостерігається зростаюча усвідомленість важливості рівноправ'я та просування прав жінок у різних частинах світу, включаючи ісламські країни. Наприклад, у деяких країнах були внесені законодавчі зміни, спрямовані на поліпшення стану прав жінок. Ці зміни можуть передбачати закони, що забороняють шлюби за примусом, встановлюють мінімальний вік для одруження, забороняють дискримінацію на основі статі на робочому місці та надають більше прав жінкам у справах розлучення, спадщини та опіки над дітьми.

Все більше мусульманських жінок активно включаються в суспільно-політичне життя, освіту, наукові дослідження та бізнес, використовуючи свої права та можливості для просування своїх інтересів та впливу на суспільні зміни.

Однак варто зауважити, що не всі країни прихильні прогресивному підходу до прав жінок, і деякі з них можуть продовжувати залишатися в обмеженому становищі або стикатися з дискримінацією. Це може бути пов'язано з традиційними або консервативними інтерпретаціями релігії, соціокультурними факторами, а також політичними обставинами.

Важливо розуміти, що іслам не є єдиним чинником, що впливає на права жінок у мусульманському світі. Права жінок формуються також під впливом конституційних законів, міжнародних договорів, суспільної свідомості та боротьби за гендерну рівність тощо.

У кінцевому підсумку, ситуація з правами жінок у мусульманському світі є динамічною і постійно змінюється. Тут спостерігаються як прогресивні тенденції, так і виклики, з якими жінки стикаються у боротьбі за свої права.

Список використаних джерел:

1. Іслам: історія і сучасність : навчально-методичний посібник / В.І. Лубський, Є.А. Харковщенко, М.В. Лубська, Т.Г. Горбаченко, Київ : «Центр учбової літератури», 214. 632 с.
2. Демішева М. Іслам, жінки і фемінізм: аналіз релігійних засад, традицій та практик мусульманських суспільств на Близькому Сході та Магрибі. / Феміністична майстерня. URL: <https://femwork.org/blog/islam-zhinki-i-feminizm-analiz-religiynih-zasad-traditsiy-ta-praktik-musulmanskih-suspilstv-na-blizkomu-shodi-ta-magribi/> (дата звернення: 07.02.2024).
3. Сизонюк В.Є., Прихненко М.І. Проблематика питання дотримання прав жінок в державах арабського світу. *Історія та міжнародні відносини*. 2021. Т. 1. № 13. С. 76-80.